Akú úlohu v prípadoch, keď došlo k prechodom demokracie na diktatúru resp. autoritárstvu zohrala tzv. stredná trieda? (Dvojitá tvár a úloha strednej triedy) :)

Stredná trieda zohrala v historických aj moderných prechodoch od demokracie k autoritárstvu komplexnú a často paradoxnú úlohu.

Hoci sa tradične považuje za pilier demokracie, v určitých podmienkach sa môže stať aj nástrojom alebo obeťou autoritárskych zmien.

Historické prípady

Nemecko - Adolf Hitler:

- stredná trieda bola frustrovaná z hospodárskej krízy, hyperinflácie a straty spoločenského statusu,
- mnohí malí podnikatelia, učitelia, úradníci podporili nacistov, ktorí sľubovali stabilitu, poriadok a obnovu národnej hrdosti,
- Hitler využil strach strednej triedy z komunizmu a sociálneho chaosu na získanie podpory.

Taliansko - Mussolini:

- stredná trieda sa cítila ohrozená rastom robotníckeho hnutia a socialistických síl,
- fašizmus ponúkal ochranu majetku, národnú jednotu a autoritu, čo oslovilo najmä živnostníkov, obchodníkov a štátnych zamestnancov.

Rusko - Lenin a Stalin:

- po revolúcii bola tradičná stredná trieda (buržoázia) de facto zlikvidovaná,
- nová „technokratická“ trieda (inžinieri, plánovači, stranícki funkcionári) sa stala nástrojom režimu, ale zároveň bola pod neustálou kontrolou a čistkami.

Dav podporujúci Adolfa Hitlera

Podpora Bennita Mussoliniho

Moderné paralely

Rusko - Putin:

- Stredná trieda, najmä v mestách, spočiatku podporovala Putina kvôli stabilite a ekonomickému rastu,
- neskôr sa časť strednej triedy stala kritickou voči režimu, najmä v oblasti kultúry, médií a IT. To viedlo k ich marginalizácii alebo emigrácii.

Turecko - Erdoğan:

- Erdoğan si získal konzervatívnu strednú triedu z vidieka a menších miest, ktorá sa cítila ignorovaná sekulárnou elitou,
- táto skupina sa stala základom jeho politickej moci, najmä cez podporu náboženských hodnôt a ekonomického rastu.

Venezuela - Chávez a Maduro

- Chávez oslovil nižšiu strednú triedu sľubmi o sociálnej spravodlivosti,
- po ekonomickom kolapse sa stredná trieda stala obeťou režimu. Stratila úspory, pracovné miesta a často

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

emigrovala.

Dvojitá tvár a úloha strednej triedy

Úloha strednej triedy	Popis
Ochranca demokracie	V stabilných podmienkach podporuje pluralizmus, právny štát a občianske slobody.
Spojenec autoritárov	V čase krízy môže podporiť silného lídra, ktorý sľubuje poriadok a ochranu statusu.
Terč represie	V diktatúrach sa stáva podozrivou vrstvou – najmä ak má vzdelanie, kritické myslenie a vplyv.

Pozitívna úloha strednej triedy v novembri 1989

Protivládny protest Smeru na Hlavnej ulici v Košiciach 1. septembra 2022

Zdroje

Prevzaté a upravené z: A tiež Dobré, použiteľné webové stránky:

- ***Tradičný míting Smeru: Za referendum a proti Čaputovej či sankciám - Domáce - Správy - Pravda***

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania